

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D., v právní věci žalobce: V. V. V., zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem v Brně, Příkop 834/8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-ZA17-PS-2017,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 5. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-ZA17-PS-2017, **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 8.228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho advokáta Mgr. Marka Sedláka.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a napadené správní rozhodnutí

[1] Žalobce se žalobou domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým mu žalovaný stanovil povinnost setrvat v Příjímacím středisku v Zastávce u Brna až do vycestování, maximálně do 31. 8. 2017, podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Dne 6. 4. 2017 požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, tato mu nebyla rozhodnutím ze dne 2. 5. 2017 udělena a žalobce se aktuálně od 4. 5. 2017 nachází v Příjímacím středisku v Zastávce u Brna v pozici žadatele o mezinárodní ochranu.

[3] Žalobce na území ČR pobýval legálně v období od 17. 3. 2003 do 7. 3. 2017 za účelem sloučení s rodinným příslušníkem. Tento pobyt mu byl ukončen k datu 7. 3. 2017. Z rejstříku trestů žalobce správní orgán zjistil, že byl v minulosti odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 9. 11. 2011, č. j. 18 T 7/2011-755 (v právní moci dne 1. 2. 2012), za zvláště závažný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 38 měsíců do věznice s ostrahou. Odvolání proti uvedenému rozsudku zamítl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 1. 2. 2012, sp. zn. 3 To 518/2001. Z uvedených rozhodnutí vyplývá, že žalobce byl dne 14. 8. 2010 zadržen policií na mezinárodní silnici E59 ve Chvalovicích – Hatích ve směru od Znojma do Rakouska, přičemž skrytě převážel digitální váhy značky Sencor a Digi Weigh zabalené v obalech od textilu s popisem značky Chanel a celkem více jak 1 kg sušené rostlinné látky – marihuany, uložené skrytě v obalech se značkou Rossmann. Ze zadrženého množství bylo možno připravit 747 dávek této drogy a dále ji distribuovat. Žalobce se dopustil trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1 a 2 písm. c) trestního zákoníku.

[4] K žádosti o mezinárodní ochranu měl žalobce dne 11. 4. 2017 sdělit, že do ukončení trvalého pobytu v ČR neměl žádné vízum ani povolení k pobytu v jiných státech. Do ČR přiletěl leteckou linkou Hanoi – Dubai – Praha dne 21. 3. 2017. Žalobce dle správního orgánu neměl povolení, které by ho opravňovalo setrvat na území ČR, přičemž se odmítl dobrovolně do své vlasti opětovně vrátit. Svoji situaci řešil po poradě s právním zástupcem podáním žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR. Správní orgán žalobci po jeho přiletu do ČR nepovolil vstup na území ČR rozhodnutím ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-LE05-NV-2017. Žalobci nebyla mezinárodní ochrana na území ČR udělena rozhodnutím správního orgánu ze dne 2. 5. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-LE-2017 (v právní moci dne 4. 5. 2017). I v takovém případě má žalobce postavení žadatele o mezinárodní ochranu a má právo podat do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žalobu ke krajskému soudu s odkladným účinkem ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o azylu.

[5] Správní orgán dále v napadeném rozhodnutí odkázal na jiné jeho rozhodnutí ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-LE05-NV-2017, podle kterého nebylo žalobci dle § 73 odst. 3 písm. c) a odst. 4 zákona o azylu povoleno vstoupit na území ČR a byla mu uložena povinnost setrvat v tranzitních prostorech Letiště Václava Havla v tamním příjímacím středisku do 4. 5. 2017. Takový závěr byl učiněn na základě toho, že žalobce se měl vědomě pokusit obejít vízovou povinnost a vstoupit na území ČR (i EU), ač k tomu nebyl oprávněn, neboť nesplňoval podmínky pro vstup na území a nedisponoval vízem ani pobytovým oprávněním. Přiletěl do Prahy dne 22. 3. 2017 a o mezinárodní ochranu požádal až 6. 4. 2017 poté, co mu byl odepřen vstup na území ČR a měl být navrácen do země původu. Vstup na území ČR byl žalobci odepřen proto, že nedisponoval vízem ani jiným oprávněním ke vstupu. Dle informací z Cizineckého informačního systému pobýval žalobce na území ČR od roku 2003 a o mezinárodní ochranu požádal teprve poté, co mu bylo zrušeno jeho povolení k pobytu na území ČR a byl mu odepřen vstup na naše území. Z jednání žalobce tak mělo vyplynout, že jím podaná žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem obejít vízovou povinnost a vynutit si vstup na území ČR, resp. Schengenského prostoru, k němuž by

jinak nebyl oprávněn poté, co mu byl odepřen vstup na toto území. V označeném rozhodnutí ze dne 11. 4. 2017 správní orgán proto shrnul, že se žalobce pokoušel obejít platné právní předpisy a svým chováním prokázal úmysl v takovém jednání pokračovat, vyhnout se zákonným povinnostem a vynutit si vstup na území. Správní orgán připomenul, že žalobce již v minulosti porušoval závažným způsobem právní řád ČR, pročež byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 9. 11. 2011 (viz shora), k trestu odnětí svobody na 38 měsíců pro spáchání zvláště závažného zločinu. Existovalo tak skutečné, aktuální a dostatečně závažné nebezpečí pro veřejný pořádek, spočívající nejen v tom, že žalobce veřejný pořádek ČR již narušoval, ale především v tom, že tak činil vědomě a má v úmyslu v takovém jednání pokračovat. Tomu mohlo být zabráněno jen jeho umístěním v přijímacím středisku na letišti v Praze. Již dříve závažným způsobem porušoval právní předpisy a páchal zvláště závažnou trestnou činnost. Ke zrušení pobytového oprávnění žalobce přistoupil správní orgán právě kvůli jeho trestní minulosti. Šlo o preventivní opatření, jehož cílem bylo zabránit dalšímu pobytu žalobce na území ČR, jako osoby pravomocně odsouzené pro zvláště závažný zločin. Jednáním po příletu do ČR se však žalobce prokazatelně snažil toto preventivní opatření obejít.

[6] V konzistenci se shora uvedeným rozhodnutím správního orgánu ze dne 11. 4. 2017 o nepovolení vstupu na území ČR, měl správní orgán i nyní v uvedené věci za prokázané, že povolení k opuštění přijímacího střediska Zastávka u Brna po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany žalobce bez jeho omezení svobody, by mohlo závažně ohrozit veřejný pořádek v ČR, neboť u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující nerespektování právního řádu, což prokázal předchozím vědomím protiprávním jednáním a snahou zmařit preventivní opatření k zabránění jeho dalšího pobytu na území ČR. Za těchto okolností by uplatnění zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo účinné. Vzhledem k tíživému chování žalobce a jeho opakované snaze porušovat právní řád ČR, se správní orgán nepřiklonil k alternativním či mírnějším opatřením, které by byly vzhledem k okolnostem daného případu nedostačující. Vzhledem k výše uvedenému žalobce může svým chováním představovat aktuální a dostatečně závažné nebezpečí pro veřejný pořádek v ČR, pročež byly naplněny podmínky ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.

[7] Žalobce není osobu vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu. Žalobce je dospělým mužem, svobodným, bezdětným, necestujícím v přítomnosti jiných osob, s dobrým zdravotním stavem, přičemž jakkoliv nenaznačil, že by byl podroben násilí. K zajištění žalobce bylo přistoupeno na maximální dobu 120 dnů, kterou lze považovat za dostatečnou dobu, v níž bude možno rozhodnout o případném setrvání žalobce mimo jeho vlast, resp. mimo území ČR. I v případě podané žaloby proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany na území ČR, kdy má žaloba ze zákona odkladný účinek, má žalobce rovněž ze zákona právo pobývat v ČR po dobu soudního řízení o žalobě, přitom však vzhledem ke shora uvedeným okolnostem u žalobce lze předpokládat, že soudní řízení budou ukončena v uvedené celkové 120denní lhůtě. Správní orgán označil za žádoucí, aby žalobci již nebyl umožněn volný pohyb po území ČR, zejména proto, že žalobce nebyl ochoten vycestovat z území ČR dobrovolně.

II. Obsah žaloby

[8] Žalobce podanou žalobou napadá rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, neboť má za to, že žalovaný učinil nesprávná skutková zjištění, ze kterých následně vyšel. Předně žalobce uvádí, že do ČR přicestoval dne 22. 3. 2016 v dobré víře jako držitel dlouhodobého víza na 90 dnů č. 900115808, které mu bylo uděleno dne 29. 11. 2016 s platností do 28. 3. 2017. Uvedené vízum přitom dle žalobce nebylo zrušeno a jeho platnost tak uplynula až dnem 28. 3. 2017. V den příletu tedy žalobce disponoval dlouhodobým vízem, které ho ještě na 6 dní opravňovalo ke vstupu a pobytu v ČR. Nelze tak dle žalobce přihlížet k závěru žalovaného o tom, že žalobce nedisponoval žádným vízem či pobytovým oprávněním.

[9] Žalobce rovněž zpochybnil závěry žalovaného o tom, že by o mezinárodní ochranu dne 6. 4. 2017 požádal v souvislosti s odepřením vstupu na území ČR a z obav před svým možným navrácením. Tento den pro podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce zvolil proto, že až do 6. 4. 2017 mu svědčilo oprávnění k pobytu na území ČR. Nebylo tak pravdivé ani tvrzení o tom, že si žalobce pokoušel vynutit vstup na území ČR nebo, že k tomuto vstupu nebyl oprávněn. Vzhledem k výroku II. rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, kterým byla stanovena jeho povinnost k vycestování z území ČR do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí (fakticky do 6. 4. 2017), žalobce spoléhal na to, že na základě oprávných prostředků, podaných proti postupu cizinecké policie, mu bude vstup na území ČR umožněn v režimu zákona č. 326/1999 Sb.

[10] S odkazem na výše uvedené žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného o tom, že žalobce vědomě jednal protiprávně ve snaze zmařit preventivní opatření k zabránění dalšího pobytu žalobce na území ČR, anebo že opakovaně porušoval právní řád ČR a tím mohl závažně ohrozit veřejný pořádek ČR. Žalobce má za to, že u něj nejsou splněny podmínky povinnosti setrvání v přijímacím středisku podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Je pravdou, že žalobce byl v roce 2011 odsouzen za zvlášť závažný zločin spáchaný v roce 2010, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 38 měsíců. Soud však v jeho případě neshledal důvodné nebezpečí pro veřejný pořádek do budoucna, a proto mu neuložil trest vyhoštění. Od spáchání trestné činnosti v roce 2010 žil žalobce řádným životem. Z napadeného rozhodnutí plyne, že skutečným důvodem, v čem by měl žalobce představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, je samotná žádost o mezinárodní ochranu. Odůvodnění rozhodnutí je dokonce protiústavní, neboť správní orgán podané žádosti o mezinárodní ochranu spatřuje obcházení vízové povinnosti s cílem vynutit si vstup na území ČR. Avšak podáním žádosti o mezinárodní ochranu žalobce pouze realizoval své právo zaručené v článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Přitom nelze předjímat, zda této žádosti nebude vyhověno, anebo že žalobci nebude udělena doplňková ochrana. Podle článku 3 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nesmí být nikomu způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod.

[11] Proti postupu policie, která žalobci zabránila ve vstupu na území ČR, žalobce brojí výlučně právní cestou, a to žalobami vedenými u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 69/2017 a sp. zn. 10 A 68/2017, jakož i žádostí o nové posouzení důvodů odepření vstupu u Ředitelství služby cizinecké policie.

[12] Závěrem žalobce namítal s odkazem na obsah protokolu provedeného s žalobcem dne 11. 4. 2017, jakož i na obsah poskytnutých údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, že mu mohlo být upřeno právo na účinnou právní pomoc zaručenou v článku 32 odst. 2 Listiny

základních práv a svobod, když při těchto úkonech sice byl jeho právní zástupce přítomen, avšak s odkazem na § 23 odst. 6 zákona o azylu mu bylo zakázáno do průběhu úkonů zasahovat, včetně podávání námitek v průběhu pohovoru s žalobcem. Aby mohl advokát poskytovat skutečně účinnou právní pomoc, musí mít možnost vznášet v průběhu úkonu námítky vůči všem postupům správního orgánu, které jsou v rozporu se zákonem. Jde o řadu možných situací, kdy je povinností advokáta do výsledku či pohovoru zasáhnout a při plnění této povinnosti by neměl být zákonem omezován. V této souvislosti proto žalobce navrhl, aby krajský soud zvážil předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení, zda ust. § 23 odst. 6 zákona o azylu není v rozporu s článkem 32 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[13] Žalovaný vyjádřil nesouhlas s podanou žalobou s tím, že se namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jak je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. V rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních důvodů měl za to, že žalobce svým chováním a nerespektováním právního řádu představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, tedy veřejný pořádek (viz rozhodnutí NSS ze dne 17. 9. 2014, č. j. 5 Azs 13/2013-30).

[14] Z Cizineckého informačního systému a z Rejstříku trestů vyplynulo, že žalobce pobýval na území ČR legálně v období od 17. 3. 2003 až do 7. 3. 2017 na základě povolení k trvalému pobytu. Po jeho ukončení již nedisponoval žádným právním titulem, jenž by ho opravňoval ke vstupu a pobytu na území ČR. Z Rejstříku trestů bylo rovněž zjištěno odsouzení žalobce rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě (viz citace shora Vymezení věci). Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 6. 4. 2017. Následně mu rozhodnutím ze dne 11. 4. 2017 nebyl povolen vstup na území ČR a dne 2. 5. 2017 vydal správní orgán rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany.

[15] Podle žalovaného jasně z napadeného rozhodnutí vyplývají skutečnosti, v nichž byla shledána důvodná obava, že v případě propuštění žalobce ze zajištění představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalovaný zjistil existenci konkrétních skutečností, které ve svém souhrnu představují nebezpečí závažného ohrožení veřejného pořádku, zejména zájmu společnosti na respektování výkonu pravomocných rozhodnutí a na respektu k právnímu řádu a pobytovým právním předpisům ČR (rozhodnutí NSS ze dne 29. 5. 2015, č. j. 4 Azs 99/2015-26). Žalobce byl na území ČR odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 38 měsíců za zvlášť závažný zločin. Žalovaný řádně aplikoval pojem veřejný pořádek (ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 204/38/ES nebo rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ve věci sp. zn. 3 As 4/2010) a napadené rozhodnutí bylo náležitě odůvodněno. Závažným ohrožením sice není fakt samotného nelegálního vstupu či nelegálního pobytu na území ČR, ale veřejný pořádek lze ztotožnit s dodržováním právních norem a pravidel společenského chování, s jejichž dodržováním většina společnosti souhlasí (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 1 Azs 193/2015).

[16] Institut zajištění cizince dle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu představuje jen institut preventivní povahy, přičemž vychází z pravděpodobnostních závěrů o nebezpečí pro veřejný pořádek, které může žalobce v budoucnu představovat v kontextu s jeho dosavadním chováním.

[17] V daném případě prokázané závadové jednání žalobce v minulosti bylo dle žalovaného silným argumentem pro zajištění žalobce po dobu vedení řízení o jeho žádosti (včetně následného soudního přezkumu), který by jinak mohl ohrozit veřejný pořádek v ČR. Cizinci zdržující se na území ČR musí respektovat právní řád ČR a podrobit se režimu nejen zákona o pobytu cizinců, ale i jiných zákonů. Pokud zákony porušují, musí být v souladu s principy veřejného pořádku takové protiprávní jednání zohledněno i v rámci rozhodování o zajištění cizince. Zásah do osobní svobody žalobce byl dostatečně a přezkoumatelně odůvodněn.

[18] Žalovaný odmítl námitku žalobce, že by bylo jemu upřeno ústavní právo na účinnou právní pomoc. Z § 23 odst. 6 zákona o azylu vyplývá, že pohovoru může být přítomen též zmocněný zástupce žadatele. Úloha takové osoby však není právně vymezena, avšak z povahy řízení o udělení mezinárodní ochrany plyne, že je zejména pasivní. Žadatelova výpověď o skutečnostech, které jej vedly k odchodu ze země původu a podání žádosti o mezinárodní ochranu, je většinou tím nejpodstatnějším, někdy i jediným podkladem, poskytnutým ze strany žadatele. Zástupce by neměl sám aktivně bez vyzvání zasahovat do kladených otázek či do žadatelových odpovědí a při odpovídání by neměl jakkoliv radit. Následně zástupce spolupodepisuje protokol o pohovoru, má tedy právo se s ním seznámit, vyjádřit se k němu a případně vznést své výhrady. Z protokolu o pohovoru ze dne 11. 4. 2017, který byl veden s žalobcem, však vyplývá, že právní zástupce odmítl podepsat vyhotovení protokolu, protože nesměl do výsledku zasahovat. Současně se ale nijak nechtěl podrobněji vyjádřit k samotnému obsahu pohovoru nebo k žádosti žalobce a ani nežádal doložit jakékoliv doklady k žádosti žalobce. Na závěr nevzněl žádné námitky.

[19] Žalovaný odkázal na shromážděný spisový materiál, jenž dokládá veškerá zjištění. Žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy a žalobcovy námitky označil za nedůvodné. Proto soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobce

[20] Žalobce v replice podané dne 1. 6. 2017 zopakoval dosavadní argumentaci použitou v žalobě a opět zdůraznil, že v době příletu do ČR disponoval vízem, opravňujícím ho ke vstupu na území ČR, platným do 28. 3. 2017. Toto vízum nebylo zrušeno, a pokud žalovaný argumentoval tím, že žalobce nedisponoval žádným vízem, měl alespoň odkázat na rozhodnutí, kterým bylo podle něj žalobcovo vízum zrušeno. Takové rozhodnutí však neexistuje. Jediným skutečným důvodem, který z argumentace žalovaného vyplývá, je žalobcovo předchozí odsouzení. K tomu žalobce opět zdůraznil (stejně jako v žalobě), že mu nebyl uložen trest vyhoštění, a tedy trestní soud v osobě žalobce nespatořoval závažnou hrozbu pro veřejný pořádek. Jelikož se od doby odsouzení v roce 2011 nedopustil žádného narušení veřejného pořádku, neexistuje žádný důvod, který by opravňoval žalovaného zaujmout na

ohrožení veřejného pořádku žalobcem jiný názor, než ke kterému došel trestní soud. V ostatní argumentaci žalobce opět odkázal na obsah žaloby.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[21] Krajský soud v Brně, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání (za souhlasu obou účastníků řízení), přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí, a shledal, že **žaloba je důvodná**.

[22] ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce přicestoval do Prahy dne 22. 3. 2017 ve 12:40 hod. linkou EK 139 z Dubaje, přičemž při pokusu o vstup na území ČR mu byl tento vstup odepřen, a to rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-LE05-NV-2017, ve smyslu § 73 odst. 3 písm. c) a odst. 4 zákona o azylu až do 4. 5. 2017. Posledně zmíněné rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 4. 2017. Dne 6. 4. 2017 požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že před svým nynějším příletem pobýval na území ČR od roku 2002 do ledna 2017, přičemž zde měl trvalý pobyt. Na území ČR žije 15 let (od svých 14 let), má zde zázemí, rodinu, práci a je zde zcela integrovaný. V době svého příletu dne 22. 3. 2017 žalobce disponoval dlouhodobým vízem nad 90 dnů, které ho opravňovalo ke vstupu na území. Po příletu žalobci sdělila migrační policie, že má zrušený trvalý pobyt a následně se jej policisté ptali, zda se nechce vrátit do Vietnamu, což žalobce odmítl, neboť má v ČR zázemí a rodinu. Současně žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval dne 21. 3. 2017 na základě svého pasu, který mu vydala Vietnamská ambasáda v ČR, přičemž při vydání pasu neměl žádné potíže. Potíže nastaly teprve až po příletu do Prahy, neboť mu nebyl umožněn vstup na území ČR. Do Vietnamu odjel jen na krátký pobyt za účelem návštěvy babičky, neboť ji přes 10 let nenavštívil. Žalobce také potvrdil, že byl odsouzen trestním rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě v roce 2011 pro spáchání trestného činu, a to k trestu odnětí svobody v trvání 38 měsíců. Uvedený trest již před delší dobou vykonal a dále hodlá vést řádný život bez páčání trestné činnosti. Žalobce byl při pohovoru rovněž poučen ve smyslu ust. § 14a a § 15a zákona o azylu s tím, že vzhledem k odsouzení pro zvlášť závažný zločin zřejmě bude vyloučen z možnosti udělení doplňkové ochrany. Dne 5. 5. 2017 byl žalobce přemístěn do přijímacího střediska Zastávka.

[23] Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu může Ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření (§ 47 zákona o azylu), jestliže je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.

[24] Zákon o azylu neobsahuje legální definici pojmu „veřejný pořádek“ či „nebezpečí pro veřejný pořádek“. Jedná se neurčitý právní pojem, jehož výklad a aplikace v konkrétních případech náleží správním orgánům a soudům. Přitom dalším důvodem pro zajištění cizince

(jako v tomto případě) je situace, kdy je žadatel považován za nebezpečí pro společnost nebo pro veřejný pořádek [§ 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu]. V této souvislosti je třeba konstatovat, že výkladem dotčeného ustanovení, konkrétně pojmu „nebezpečí pro veřejný pořádek“ použitého v § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu se dlouho dosavadní judikatura správních soudů nezabývala. Výkladem pojmu „veřejný pořádek“ se totiž Nejvyšší správní soud nejprve zabýval pouze ve vztahu k ustanovením zákona o pobytu cizinců.

[25] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, zabýval výkladem pojmu „narušení veřejného pořádku“ ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. K tomuto ustanovení konstatoval, že *„při výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“ pro účely výkladu ustanovení cizineckého zákona, je třeba brát v úvahu nejen účel daného právního předpisu, ale také kontext samotného ustanovení. Závěry o tom, jaké konkrétní jednání je závažným narušením veřejného pořádku, učiněné ve vztahu k určitému ustanovení, pak nelze bez dalšího přebírat při výkladu ustanovení jiných, nýbrž je potřeba přihlížet ke specifickým okolnostem vzniku, původu a účelu ustanovení, stejně jako je třeba pak dané ustanovení přiměřeným způsobem vyložit rovněž ve vztahu k individuálním okolnostem jednotlivých případů.“*

[26] Tento závěr lze přenést i na nyní posuzovanou věc, neboť i zde platí, že při výkladu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu musí být zohledněno nejen znění tohoto ustanovení, ale též jeho smysl a účel i okolnosti jeho vzniku a původu.

[27] Rozšířený senát ve shora citovaném usnesení ze dne 26. 7. 2011 konstatoval, že *„narušením veřejného pořádku“ podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, může být jen „takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.“* I v takovém případě je však podle rozšířeného senátu *„nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci.“* Při formulaci tohoto závěru vyšel rozšířený senát mj. ze znění článku 27 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Podle tohoto ustanovení *„opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby (...) Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.“* Zároveň však i rozšířený senát poukázal na skutečnost, že uvedené ustanovení je pouze odrazem již citované judikatury Soudního dvora, která se týká obecného testu použití výhrady veřejného pořádku v oblasti volného pohybu osob a imigračního práva (viz bod 52 usnesení rozšířeného senátu).

[28] S ohledem na uvedené lze konstatovat, že stávající judikatura Soudního dvora a Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečné vodítko k vymezení rozsahu pojmu veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona o azylu a § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců jsou výsledkem transpozice směrnic EU a sledují obdobný účel, kterým je ochrana základních zájmů společnosti, a to do budoucnosti. Proto za situace, kdy zákon o azylu ani relevantní předpisy unijního práva dosud neurčují konkrétní okolnosti, jež mohou založit důvodné podezření, že

by mohl žadatel představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, není žádný důvod, proč závěry vyslovené rozšířeným senátem nevztáhnout i na § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.

[29] Na základě výše uvedeného a v souladu nejen se závěry citovaného rozšířeného senátu, ale také se závěry Nejvyššího správního soudu, učiněnými v jeho rozhodnutích ze dne 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013-30, a ze dne 16. 12. 2013, č. j. 5 Azs 17/2013-22, krajský soud také v nyní posuzované věci dospěl k závěru, že za nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je třeba považovat pouze hrozbu takového jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, přičemž je nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci. I tato interpretace však představuje stále jen obecné kritérium a je nutné postupovat také „*pouze v souladu se zásadou přiměřenosti, tedy pouze s ohledem na danou situaci cizince, konkrétně tedy s ohledem na stupeň integrace cizince, jeho osobní a rodinné poměry, věk, délku pobytu na území, zdravotní stav či vazby na zemi původu.*“

[30] *Skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti* pak podle shora citovaného rozšířeného senátu *není fakt samotného nelegálního vstupu či nelegálního pobytu na území ČR.*

[31] Z napadeného rozhodnutí žalovaného plyne, že jeho závěr o tom, že žalobce (žadatel) může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, odvozuje jen od značně kusé úvahy, že žalobce: „*se vědomě pokusil obejít vízovou povinnost a vstoupit na území ČR, ač k tomu nebyl oprávněn, neboť nedisponoval vízem ani pobytovým oprávněním, a o mezinárodní ochranu požádal teprve poté, co mu bylo zrušeno jeho povolení k pobytu na území ČR a byl mu odepřen vstup na území ČR. Žádost o mezinárodní ochranu podal pouze s cílem obejít vízovou povinnost a dostat se na území ČR (...). Žalobce se pokoušel obejít platné právní předpisy a chováním zcela jasně vyjádřil svůj úmysl v tomto jednání pokračovat, vyhnout se zákonným povinnostem a vynutit si vstup na území. Již v minulosti porušoval závažným způsobem právní řád ČR a byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 18 T 7/2011 (...). Žalobce veřejný pořádek ČR již narušoval, činil tak vědomě a má v úmyslu v tomto jednání pokračovat. V tom mu mohlo být zabráněno pouze umístěním v přijímacím středisku na letišti v Praze (viz dále citace z jiného správního rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-65/LE-LE05-LE05-NV-2017). V konzistenci s předchozím rozhodnutím správního orgánu má i nyní správní orgán za prokázané, že povolení k opuštění přijímacího střediska po dobu vedení správního řízení ve věci mezinárodní ochrany bez omezení svobody by mohlo závažně ohrozit veřejný pořádek v ČR, neboť u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující nerespektování právního řádu, což prokázal předchozím vědomým protiprávním jednáním i současnou snahou zmařit preventivní opatření k zabránění jeho dalšímu pobytu na území ČR. Za těchto okolností by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo účinné.*“

[32] Ze shora provedené citace závěrů žalovaného v napadeném rozhodnutí vyplývá, že v případě vedení řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu bez omezení svobody žalobce by mohlo dojít k závažnému ohrožení veřejného pořádku v ČR, protože dle žalovaného lze u žalobce důvodně předpokládat, že bude pokračovat v nerespektování právního řádu ČR (podle žalovaného to měl žalobce prokázat předchozím protiprávním

jednáním a současným zmařením opatření, které mělo zabránit jeho dalšímu pobytu). Z uvedeného však není vůbec zřejmé, na základě čeho žalovaný dospěl k tomu, že žalobce může závažně ohrozit veřejný pořádek v ČR. Žalovaný jakkoliv neupřesnil, o jaké pokračování nerespektování právního řádu ČR by se v případě žalobce mělo jednat. Není zřejmé, zda mělo jít o pokračování v páchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jevy dle § 283 odst. 1 a 2 písm. c) trestního zákoníku, za což již byl žalobce odsouzen rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 18 T 7/2011, k trestu odnětí svobody v trvání 38 měsíců, anebo zda má jít o nerespektování právního řádu ČR jiného druhu (např. zákona o pobytu cizinců). Ze zvoleného odůvodnění napadeného správního rozhodnutí však vyplývá (žalovaný to dokonce sám v odůvodnění zdůraznil) konzistence s předcházejícím správním rozhodnutím o nepovolení vstupu žalobci na území ČR, z něhož především plyne na adresu žalobce výtku, že se pokusil obejít vízovou povinnost a nelegálně vstoupit na území ČR bez víza či pobytového oprávnění, přičemž teprve poté, co mu bylo zrušeno jeho povolení k pobytu a byl mu odepřen vstup na území ČR, požádal o mezinárodní ochranu (předcházející správní rozhodnutí žalovaného, o nepovolení vstupu žalobci na území ČR, však bylo později zrušeno Městským soudem v Praze z důvodu nepřezkoumatelnosti - viz dále). Ačkoliv na podání takové žádosti o mezinárodní ochranu má žalobce jednoznačně právo (naplnění zákonných podmínek pro její poskytnutí bude teprve předmětem zkoumání ve správním řízení), žalovaný přesto v podané žádosti o mezinárodní ochranu v podstatě spatřoval pokus žalobce o obcházení platných právních předpisů a snahu zmařit preventivní opatření k zabránění jeho dalšího pobytu na území ČR. Takovému zdůvodnění nemůže krajský soud přisvědčit. Jak již bylo výše uvedeno, na podání žádosti o mezinárodní ochranu měl žalobce právo a v takovém postupu nelze spatřovat nerespektování právního řádu ČR nebo maření opatření k zabránění jeho dalšího pobytu na území ČR. V uvedeném postupu žalobce dokonce nelze spatřovat ani „úmysl k takovému jednání – tj. nerespektování právního řádu“, jak bez bližšího zdůvodnění tohoto závěru konstatoval žalovaný v napadeném rozhodnutí. Ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí tvrdil, že uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu by nebylo v dané věci žalobce účinné, alternativy k zajištění – zvláštní opatření a účelnost jejich uložení nebyly v posuzované věci před rozhodnutím o zajištění žalobce zkoumány.

[33] Jak vyplynulo ze shora citovaného usnesení rozšířeného senátu, samotný nelegální vstup nebo nelegální pobyt na území ČR nejsou skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti. S ohledem na tvrzení účastníků a zejména obsah spisu má soud za to, že žalobce v době příletu do Prahy disponoval dlouhodobým vízem nad 90 dnů, jenž jej opravňoval ke vstupu na území ČR, tj. disponoval platným a nezrušeným vízem. Žalovaný tomu v odůvodnění napadeného rozhodnutí nepřímou přisvědčil, když uvedl, že žalobce „požádal o mezinárodní ochranu (dne 6. 4. 2017) teprve poté, co bylo zrušeno jeho povolení k pobytu na území ČR.“ Nebo dále uvedl, že „zrušení pobytového oprávnění žalobce, k němuž správní orgán přistoupil kvůli trestní minulosti žalobce, bylo preventivním opatřením s cílem zabránit mu v dalším pobytu na území ČR“. Z uvedené části odůvodnění žalovaného vyplývá, že žalobce nejprve disponoval dlouhodobým vízem a pobytovým oprávněním. Zda vůbec a kdy bylo povolení k pobytu na území ČR žalobci zrušeno (včetně konkretizace rozhodnutí) však žalovaný neupřesnil. K obdobným závěrům dokonce dospěl z obsahu správního spisu Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2017, č. j. 2 A 47/2017-19, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného o nepovolení vstupu žalobce na území ČR dle § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu. Na uvedený rozsudek Městského soudu

v Praze poukázal žalobce, krajský soud z něj nečinil pro nyní posuzovanou věc žádné další závěry, pouze z dostupné databáze ověřoval, že nebyl dosud Nejvyšším správním soudem zrušen.

[34] V této souvislosti krajský soud opakuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí sice konstatoval, že pobytové oprávnění žalobce bylo zrušeno, a že příslušný správní orgán k tomu přistoupil pro trestní minulost žalobce, avšak neuvedl k tomu nic bližšího, resp. nekonkretizoval, jakým rozhodnutím k tomu mělo dojít. Z napadeného rozhodnutí ani ze správního spisu nevyplývá, že by ke zrušení víza skutečně došlo a hlavně jakým rozhodnutím tak mělo být učiněno (obsahem správního spisu není takové rozhodnutí). Žalobce tvrdí opak a popírá, že by takové rozhodnutí, rušící jeho pobytové oprávnění, existovalo, přičemž ani ze správního spisu nevyplývá jednoznačně průkazně opak. Tato skutková zjištění žalovaného, z nichž činil závěry o pokusu žalobce o nelegální vstup či nelegální pobyt na území ČR, tak nebyla ve správním řízení doložena a prokázána.

[35] V čem žalobce představoval požadované „*skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení základních zájmů společnosti*“ a jakých konkrétních zájmů, však již z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé není, a to tím spíše, že za toto ohrožení nelze považovat pokus o nelegální vstup žalobce na území ČR (viz výklad výše) ani podání žádosti o mezinárodní ochranu. To dále nic nemění ani na povinnosti žalovaného, zohlednit v nyní posuzované věci při svém rozhodování individuální okolnosti života žalobce a přihlídnout také k jeho celkové životní situaci, což rovněž v napadeném rozhodnutí neučinil.

[36] V úvahu rozhodně musí být brána, jako vážný důvod, trestní minulost žalobce, a proto jako logický důvod žalovaného je třeba vzít v úvahu jeho konstatování rozsudku Okresního soudu ve Znojmě ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 18 T 7/2011 (v právní moci dne 1. 2. 2012), na jehož základě byl žalobce odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 38 měsíců pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1 a odst. 2 písm. c) trestního zákoníku. Jedná se o zásadní negativní informaci o žalobci v souvislosti s rozhodnutím o jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Ovšem žalovaný zde nedovodil žádná konkrétní skutková zjištění směřující k obavám z možného ohrožení veřejného pořádku v ČR žalobcem v souvislosti s dalším páčáním této trestné činnosti, popř. jiné takové činnosti, jenž by důvodně mohla ohrožovat zájmy společnosti. Své obavy z ohrožení veřejného pořádku v ČR spojoval výlučně se snahou žalobce o vstup na území ČR, obcházením právních předpisů, vynucováním si vstupu na území ČR, a to především v souvislosti s podanou žádostí o mezinárodní ochranu (viz výklad výše).

[37] Je tedy zřejmé, že napadené rozhodnutí žalovaného svým skutkovým a na to navazujícím právním hodnocením nekoresponduje s výše citovanými závěry, vyplývajícími z usnesení rozšířeného senátu NSS a též z rozsudků NSS pod sp. zn. 5 Azs 13/2013 nebo sp. zn. 5 Azs 17/2013, a to zejména proto, že zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.].

[38] Krajský soud nemůže dále přisvědčit námitce žalobce, že mu bylo upřeno ústavní právo na účinnou právní pomoc. Z dikce § 23 odst. 6 zákona o azylu vyplývá, že provedení pohovoru s žadatelem o mezinárodní ochranu může být přítomen též zmocněný zástupce

žadatele. Jeho úlohu citované ustanovení blíže právně nevymezuje, avšak uvádí, že není oprávněn do průběhu pohovoru s žadatelem jakkoliv zasahovat. Po skončení pohovoru však ministerstvo zmocněnci žadatele o mezinárodní ochranu umožní vyjádřit se k jeho obsahu. K tomu krajský soud uvážil, že výpověď žadatele o skutečnostech, které jej vedly k odchodu ze země původu a k podání žádosti o mezinárodní ochranu, je jedinečná, originální, velmi zásadní a často pouze jediným podkladem poskytnutým ze strany žadatele. O těchto skutečnostech nemůže zmocněnec žadatele či jeho právní zástupce nic konkrétního sdělit, neboť tyto pohnutky sám neměl a ze země svého původu neodcházel. Proto by zmocněnec žadatele neměl zasahovat do odpovědi žadatele a při odpovídání na otázky by mu neměl jakkoliv radit. V dané věci je potřeba originální výpověď žadatele. Zmocněnec žadatele následně spolupodepisuje protokol o pohovoru, má tedy právo se s ním podrobně seznámit, vyjádřit se k němu a případně vznést své výhrady, které může v nezbytném rozsahu odůvodnit. Jak soud zjistil z obsahu správního spisu a z protokolu o pohovoru ze dne 11. 4. 2017, jenž byl s žalobcem veden, právní zástupce odmítl podepsat vyhotovený protokol s odůvodněním, že nesměl do výsledku zasahovat. K obsahu pohovoru se však nevyjádřil, na závěr nevzněl žádné námitky, i když byl k tomu pracovníky správního orgánu vyzván. Nedoložil ani žádné doklady, i když se v této otázce na něj žadatel při pohovoru odkazoval.

[39] Krajský soud tak neshledal důvod pro předkládání věci Ústavnímu soudu ve smyslu článku 95 odst. 2 Ústavy ČR, jak navrhoval žalobce. Ust. § 23 odst. 6 zákona o azylu nepokládá za rozporné s článkem 32 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[40] Podle krajského soudu se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně nevypořádal se všemi podmínkami v § 46 odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Nezabýval se výkladem pojmu „*veřejný pořádek*“ ani podmínkami, v nichž lze v souladu s unijní legislativou a stávající judikaturou spatřovat „*ohrožení jeho bezpečnosti*“ nebo „*ohrožení veřejného pořádku*“. Žalovaný logicky nevyložil, na základě jaké skutkové a právní úvahy považuje jednání žalobce jednak za opakující a jednak za naplňující důvody uvedené v § 46a odst. 1 písm. c) zákon o azylu, včetně jejich významu pro vydání napadeného rozhodnutí. Soud také postrádal úvahy žalovaného, kterými se řídil při hodnocení zjištěného skutkového stavu a při výkladu právních předpisů. Proto soud rozhodnutí zrušil z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.) a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V něm je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI. Náklady řízení

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží náhrada nákladů řízení v souvislosti se soudním řízením. Jelikož byl v řízení zastoupen advokátem, jedná se především o náklady právního zastoupení. Odměna jeho advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsí žaloby) a 2 režijní paušály, tedy ve výši 2x 3.100 Kč a 2x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1

písm. a), d), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 6.800 Kč, to vše zvýšeno o DPH 21 %, tedy o částku 1.428 Kč, neboť advokát žalobce doložil, že je plátcem DPH, která má být odvedena státu. Žalobcem podanou repliku ze dne 1. 6. 2017 nebylo možno považovat za samostatný úkon, neboť nic nového nepřinesla, pouze stručně zopakovala argumentaci žaloby. Celkem tak byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 8.228 Kč. K jejímu zaplacení k rukám právního zástupce žalobce určil soud přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. července 2017

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová